

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Νικήτιος Ἐπίσκοπος Λουγδούνου* † 2α Ἀπριλίου 573

Ὁ Ἐν Ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Νικήτιος ἐγεννήθη στὴν Βουργουνδία (περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς Γαλλίας), τὸ ἔτος 513 σὲ ἀρχοντικὴ καὶ πολὺ εὐσεβῆ οἰκογένεια. Ὁ πατέρας του Φλωρέντιος ἐσκέπτετο μάλιστα νὰ δεχθῆ τὴν ἐκλογὴ του στὴν Ἐπισκοπὴ τῆς Γενεύης, μετὰ τὴν γέννησι τοῦ τρίτου αὐτοῦ τέκνου. Ἀλλὰ ἡ θεοσεβῆς σύζυγός του Ἄρτεμις τοῦ ἀπεκάλυψε, ὅτι εἶχε λάβει πληροφορία ὅτι τὸ παιδί, τὸ ὁποῖο ἔμελλε νὰ γεννηθῆ θὰ ἐγίνετο Ἐπίσκοπος. Ὁ Φλωρέντιος ἀπεφάσισε τότε νὰ μὴν ἀναλάβῃ ἄλλη διακονία, παρὰ μόνον νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν διαπαιδαγώγησι τοῦ υἱοῦ του.

Ὁ Νικήτιος, τόσο ἀπὸ τὰ φυσικὰ του χαρίσματα, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν φροντίδα καὶ ἀνατροφή τῶν εὐσεβῶν γονέων του, ἐφάνη πολὺ ἐνωρὶς ἔτοιμος νὰ ἀναλάβῃ τὰ βαρύτερα ἀξιώμα-

(*) Ὁ **πρῶτος** Βίος τοῦ Ἁγίου Νικήτιου συντάχθηκε ἀπὸ κάποιον Ἱερέα ἐκ τῶν Κληρικῶν του, ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν μακαρία Κοίμησί του, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Αἰθερίου, Ἐπισκόπου Λουγδούνου. Ἀργότερα, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος τῆς Τουρῶνης, ὁ ὁποῖος ἦταν υἱὸς τῆς ἀνεψιάς του, ἔγραψε ἄλλον Βίο, μὲ πολλὰς λεπτομέρειες, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ ὄγδοον κεφάλαιον τοῦ ἔργου του «Βίοι τῶν Πατέρων».

τα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ λόγω τῆς μεγάλης του ταπεινοφροσύνης παρέμεινε στους χαμηλοτέρους βαθμούς τῶν διακονιῶν.

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, ὁ Νικήτιος συνέχισε νὰ ζῆ μίαν εὐσεβῆ καὶ εἰρηνικὴ ζωὴ πλησίον τῆς μητρὸς του. **Υ**ἱὸς ὑπάκουος καὶ ἀφωσιωμένος, ἀπεχθάνετο τὴν ἀργία, τοῦ ἄρεσε δὲ νὰ συμμετέχη μὲ τοὺς λοιποὺς ὑπηρέτες στὶς ταπεινὲς ἐργασί-ες. **Δ**ὲν ἐδίσταζε νὰ ἐκτελῇ χειρονακτικὲς ἐργασίες, ἀκολουθῶν τὶς συμβουλὲς τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου.

Κάποτε, ἐμφανίσθηκε στὸ πρόσωπό του ἓνας κακοήθης ὄγκος, ὁ ὁποῖος ἐμεγάλωσε καὶ ἐρεθίσθη τόσο πολὺ, ὥστε νὰ θέσῃ σὲ κίνδυνο τὴν ζωὴ του. **Ἡ** μητέρα του, ἡ ὁποία ἔτρεφε μεγάλη εὐλάβεια πρὸς τὸν Ἅγιο Μαρτῖνο τῆς Τουρώνης († Μνήμη: 12η Νοεμβρίου), τὸν ἐπεκαλέσθη μὲ μεγάλη ζέση. **Τ**ὸ παιδί διηγήθηκε, ὅτι κατὰ τὴν δευτέρα ἡμέρα «ὁ μακάριος Μαρτῖνος μὲ ἐσφράγισε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, καὶ μὲ διέταξε νὰ σηκωθῶ, διότι δὲν εἶμαι πλέον ἄρρωστος». **Π**αρέμεινε μόνο μία ἄσχημη οὐλή, ἡ ὁποία ἔδωσε καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του μαρτυρία γιὰ τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας του...

Σὲ ἡλικία τριάντα ἐτῶν, χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ἀγρικολάου († Μνήμη: 26η Φεβρουαρίου), Ἐπισκόπου Καβιλλόνου (σήμερα Σαλὸν-σὺρ-Σόν).

Παρὰ τὶς ποιμαντικὲς καὶ λειτουργικὲς του ὑποχρεώσεις, συνέχισε νὰ ἐργάζεται ἐκ τῶν ἰδίων χειρῶν αὐτοῦ, προκειμένου νὰ βοηθῇ τοὺς πτωχοὺς, ὅπως διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ἔδειχνε ιδιαίτερη ἔγνοια γιὰ τὴν νεοελαία καὶ ἀνέτρεφε ὅλα τὰ παιδιά τῶν συγγενῶν καὶ ὑπηρετῶν του μὲ τὰνάματα τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ ἰδίως τῶν Ψαλμῶν. **Τ**οὺς προέτρεπε νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀγνότητα. **Δ**ιὰ μέσου τῆς ἁγίας αὐτῆς φροντίδος καὶ τῶν δραστηριοτήτων αὐτῶν ὁ ἅγιος Πρεσβύτερος Νικήτιος ἐτοιμάζετο γιὰ τὴν Ἀρχιερωσύνη.

Ὁ Ἅγιος Νικήτιος.

Ὁ Ἅγιος Μαρτῖνος
τῆς Τουρώνης.

Κατὰ τὸ ἔτος 550, σὲ μία Σύνοδο στὸ Παρίσι, ὁ θεῖος του, Ἅγιος Σακερδὸς († Μνήμη: 12η Σεπτεμβρίου), Ἀρχιεπίσκοπος Λουγδούνου (νῦν Λυών), ἔπесе βαρεῖα ἄρρωστος. Ὁ Βασιλεὺς Χιλδεβέρτος ὁ Πρεσβύτερος – υἱὸς τοῦ Χλωδοβίκου καὶ τῆς Ἁγίας Κλοτίδης – ἤλθε νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ εἶπε: «Ζητῶ νὰ μὲ διαδεχθῆ ὡς Ἐπίσκοπος τοῦ Λουγδούνου ὁ Πρεσβύτερος Νικήτιος, ὁ ἀνηψιός μου. Δύναμαι νὰ δώσω μαρτυρία, ὅτι εἶναι ἀγνὸς καὶ σῶφρων, ὅτι ἀγαπᾷ τοὺς Ναοὺς τοῦ Χριστοῦ μας, ὅτι εἶναι φύσει ἐλεήμων, καὶ ὅτι γενικὰ ἐπιμελεῖται τόσο στὰ ἔργα του ὅσο καὶ στὸ ἦθος του νὰ ἐνεργῆ ὅπως ἀρμόζει στοὺς ἀληθινὸς δούλους τοῦ Θεοῦ».

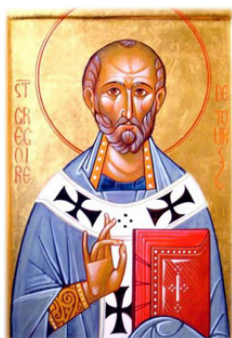
Ὁ Ἅγιος Σακερδὸς.

Ἀπάντησε ὁ Βασιλεὺς: «Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γεννηθήτω!».

Οὕτως, ὁ Νικήτιος ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Λουγδούνου μὲ τὴν σύμφωνο γνώμη ὅλου τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Ἦτο τότε περίπου σαράντα ἐτῶν.

Ἀρχιεπίσκοπος συνετός, τίμιος καὶ προικισμένος μὲ πολλὰ χαρίσματα, ἀληθῆς μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ, φίλος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμόνοιας, πάντοτε πρόθυμος νὰ συγχωρῆ, ἀλλὰ χωρὶς ἀδυναμία. Ὁ Ἅγιος Νικήτιος ἐδειχνε σὲ ὅλους καὶ σὲ ὅλα μία φιλανθρωπία ὑπερφυσική.

Ἐφρόντιζε, συμμετέχων καὶ ὁ ἴδιος στὶς ἐργασίες, νὰ οἰκοδομοῦνται Ναοί, νὰ ἐπιδιορθώνωνται οἰκίαι, νὰ σπεύρωνται οἱ ἀγροὶ καὶ νὰ φυτεύωνται ἀμπέλια, χωρὶς νὰ ἀμελήσῃ ποτὲ τὸ ἔργο τῆς προσευχῆς.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος τῆς Τουρώνης.

Ἄν κάποιος τὸν ἐβλαπτε, συγχωροῦσε αὐτὸν ἀμέσως, ἢ ἂν τὸ ἀπαιτοῦσε ἢ περιπτώσις, ἐβάζε κάποιον ἄλλον νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ τοῦ ὑπαιτίου.

* * *

Μία φορά, διηγεῖται ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, Ἐπίσκοπος Τουρώνης († Μνήμη: 17η Νοεμβρίου, 539-594), ἔστειλε τὸν Πρεσβύτερο Βασίλειο στὸν Κόμητα Ἀρμαντάριο, τὸν τότε Δικαστὴ τῆς πόλεως τοῦ Λουγδούνου, νὰ τοῦ εἰπῆ: «Ὁ Ποιμενάρχης μας ἔχει κρίνει καὶ τακτοποιήσει

την τάδε υπόθεσι, ἡ ὁποία ὥστόσο ἐπανέρχεται καὶ Σᾶς προειδοποιεῖ, νὰ μὴν ἀσχολῆσθε μὲ αὐτήν».

Ὁ Κόμης πλήρης θυμοῦ, ἀπάντησε: «Πήγαινε νὰ τοῦ εἰπῆς, ὅτι πολλὰς ἀπὸ τὶς ὑποθέσεις, τὶς ὁποῖες ἀναφέρθηκαν πρῶτα σὲ αὐτόν, θὰ τακτοποιηθοῦν μὲ τὴν ἀπόφασιν ἄλλου».

Ὁ Πρεσβύτερος ἐπέστρεψε καὶ μετέφερε ἀπλᾶ τὸ πρᾶγμα, ὅπως τὸ εἶχε ἀκούσει.

Ὁ Ἅγιος Νικητίος στενοχωρήθηκε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀληθῶς, δὲν θὰ λάβῃς εὐλογίες ἀπὸ τὸ χέρι μου, ἐπειδὴ ἔφερες εἰς τὰ ὦτα μου λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ θυμὸς ἀπήγγειλε».

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἐκάθητο στὸ τραπέζι, ἐγὼ (διηγεῖται ὁ Γρηγόριος), εὐρισκόμουν δίπλα του, ἀριστερά του, ὡς Διάκονος τότε, καὶ μοῦ εἶπε χαμηλοφώνως: «Εἰπὲ στοὺς Ἱερεῖς νὰ μὲ παρακαλέσουν γι' αὐτόν». **Τ**οὺς εἶπα αὐτό, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ὠμίλησε, διότι δὲν ἐκατάλαβαν τὴν πρόθεσιν τοῦ Ἁγίου. **Τ**ότε ὁ Ἅγιος μοῦ εἶπε: «Λοιπὸν, πρέπει Ἐσὺ νὰ σηκωθῆς καὶ νὰ μὲ παραλέσης γι' αὐτόν».

Σηκώθηκα ἔντρομος, καὶ πεσὼν ἀσπᾶσθηκα τὰ γόνατά του, μεσιτεύων γιὰ τὸν Πρεσβύτερο. **Ἐ**δέχθη τὴν παράκλησιν καὶ δίδων εἰς αὐτόν τὶς εὐλογίας, εἶπε: «Ἀδελφοί, τὰ περιττὰ λόγια, οἱ ἀγενεῖς γογγυσμοὶ ἅς μὴν φθάνουν στὰ ὦτα μου. **Ἄ**ν εἶναι πρέπον λογικὸ ἄνθρωποι νὰ θυμηθοῦν τὰ μάταια λόγια παραλόγων ἀνθρώπων. **Μ**όνον νὰ προσπαθήσετε νὰ ἀποστομώσετε μὲ τὰ ἐπιχειρήματά Σας ὅσους ἐπιχειροῦν νὰ στήσουν παγίδες ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας. **Ὅ**σο γιὰ τὰ ἀνόητα λόγια, δὲν τὰ ὑπολογίζω, δὲν θέλω κἄν νὰ τὰ ἀκούσω».

Μακάριος ἄνθρωπος, ὁ θέλων πάσῃ δυνάμει νὰ ἀποφύγῃ τὸ σκάνδαλον!

Ὁ Ἅγιος Ἱεράρχης ἐκυβέρνησε τὴν ἐπιφανῆ Μητρόπολιν τοῦ Λουγδούνου ἐπὶ περίπου εἴκοσι δύο ἔτη.

Συμετεῖχε ἐνεργᾶ στὴν δευτέρα Σύνοδο τοῦ Λουγδούνου, τὸ 567, ὅπου καὶ συνέβαλε στὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Γαλατίας.

Τέλος, ἀφοῦ ἐτακτοποίησε τὰ τῆς Μητροπόλεως καὶ συνέταξε τὴν Διαθήκην του, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ σὲ ἡλικίαν ἐξήντα ἐτῶν, τὴν 2αν Ἀπριλίου 573.

Ὁ Ἅγιος Εὐχέριος.

Ναός τοῦ Ἁγίου Νικητίου.

Ἐνεταφιάσθη στὸν ἱερὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τῶν 48 Μαρτύρων, τὸν ὁποῖον εἶχε ἀνεγείρει ὁ Ἅγιος Εὐχέρσιος († Μνήμη: 16 Νοεμβρίου 450) προκειμένου νὰ φυλάσσωνται ἐκεῖ τὰ ἅγια Λείψανα τῶν ἐνδόξων Μαρτύρων τοῦ Λουγδούνου, τῶν μαρτυρησάντων ἐν ἔτει 177.

* * *

Τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου Νικητίου, ὁ τάφος καὶ τὸ λάδι τῆς κανδήλας του, ἀκόμη καὶ τὰ προσωπικά του ἀντικείμενα ἄρχισαν ἀμέσως νὰ τελοῦν ἀμέτρητα θαύματα. **Πο**λὺ ἐνωρίς, ἡ εὐλάβεια τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι συνέρρεαν στὸ ἱερό του Μνήμα ἀνέδειξε τόσο σημαντικὸ αὐτὸ τὸ προσκύνημα, ὥστε ἡ Βασιλικὴ τοῦ Λουγδούνου μετωνομάσθη τοῦ Ἁγίου Νικητίου (Σεντ Νιζιέ).

ἘὉ Ἅγιος Γρηγόριος Τουρώνης μᾶς διέσωσε μαρτυρίες γιὰ τὰ θαύματα αὐτά.

ἘὉ Διάκονος Αἰγουῦλφος, στὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀπὸ τὴν Ρώμη, ἀπ' ὅπου ἔφερε ἱερὰ Λείψανα, διῆλθε ἀπὸ τὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου, μόνο γιὰ νὰ προσευχηθῆ στὸν τάφο του. **Εἶ**δε τότε ἓνα μεγάλο πλῆθος ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι συνηθοροίζοντο στὸ Μνήμα, ὅπως οἱ μέλισσες στὴν κυψέλη. **Ἄ**λλοι ἐλάμβαναν ἀπὸ τὸν Προσμονάριο Πρεσβύτερο ἀπόκηρα γιὰ εὐλογία, ἄλλοι ἔπαιρναν ὀλίγη σκόνη, ἄλλοι ὀλίγα κρόσσια ἀπὸ τὸ κάλυμμα τοῦ Μνήματος, καὶ ὅλοι τους ἐπίστευαν, ὅτι ἔπαιρναν μαζί τους ἀπὸ τὴν θεραπευτικὴ χάρι τοῦ Ἁγίου.

ἘὉ Διάκονος Αὐγουῦλφος, πλήρης πίστεως, δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του καὶ εἶπε: «Ἄν ἡ εὐλάβεια τοῦ Ἐπισκόπου μου μὲ κάνει νὰ μεταβῶ διὰ θαλάσσης μέχρι τὰ Μνήματα τῶν Μαρτύρων γιὰ νὰ φέρω ἱερὰ Λείψανα, γιατί νὰ μὴν πάρω κάτι ἀπὸ ἓναν ἅγιο Ὁμολογητὴ τῆς Γαλατίας;». **Καὶ** ἔλαβε ἀπὸ τὸν Ἱερέα ὀλίγα βότανα, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἀποθέσει κάποιοι εὐλαβεῖς Προσκυνητὲς στὸ Μνήμα... **Μ**όλις ἔφθασε στὴν οἰκία του, ἐδικαιώθη ἡ πίστις του: σὲ ὅσους ἀσθενεῖς ἔδωσε νὰ πιοῦν ἐκχύλισμα ἀπὸ τὰ φύλλα αὐτά, ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου ἔδωσε πάλι τὴν υἰεία, ἀφανίζουσα τὸν πυρετό.

Ένας άλλος Διάκονος, ο οποίος είχε τυφλωθῆ ἀπὸ μία ἐπώδυνη ἀσθένεια, μαθὼν τὰ ἄπειρα θαύματα, τὰ ὅποια ἔκαμνε ὁ Ἅγιος Νικήτιος ἰδίως στοὺς τυφλοὺς, ἔλεγε στοὺς συγγενεῖς του: «Ἄν ἐπήγαινα στὸν τάφο του καὶ ἔπαιρνα ἀπὸ ἐκεῖ κάποια εὐλογία, ἢ ἤγγιζα μόνο τὸ κάλυμμα του, θὰ θεραπευόμουν». Τὸ ἐπαναλάμβανε συχνά.

Κάποτε ἓνας κληρικὸς τοῦ εἶπε: «Ἔχεις δίκαιο νὰ τὸ πιστεύης, καὶ γιὰ νὰ δυναμωθῆ ἔτι περισσότερο ἢ πίστις σου, ἰδοὺ μία περγαμηνή, στὴν ὁποία καταγράφονται πολλὰ σχετικὰ μὲ τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου». Ὁ δὲ Διάκονος, θεόθεν ἐμπνευσθεῖς, εἶπε: «Πιστεύω, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται νὰ τελέσῃ θαυμάσια διὰ τῶν δούλων Του», καὶ ἔθεσε ἐπάνω στοὺς ὀφθαλμοὺς του τὴν περγαμηνή. Παραχρῆμα διελύθη τὸ σκότος τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἐδιάβασε εὐγνώμων καὶ ἀγαλλόμενος τὶς διηγήσεις τῶν θαυμάτων τοῦ εὐεργέτου του.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ!

+

*Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ,
τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἄμην!*

Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικήτιου.